

Transskription af:

Obscuritas

6:5 Dobbeltmordet på Peter Bangs Vej: Var spadser-stokkene en del af et ritual?

Vært og tilrettelægger: Louise Lindblad

Medvirkende: Peer Kaae, journalist og forfatter, og Poul Grinder-Hansen, fortæller

Redaktør: Troels Donnerborg

Speaker1: Du lytter til en podcast fra Nationalmuseets mediehus, Vores Tid.

Poul Grinder-Hansen: Hushjælpen Asta låser sig selv ind. Normalt ville Fru Jacobsen have åbnet for hende, da hun bankede på døren, men denne dag er der ingen, der åbner. Der er helt stille i den herskabelige lejlighed på Frederiksberg. Et frygteligt syn møder hende, da hun træder ind. I herreværelset finder Asta først Hr. Jacobsen. Hans knuste hoved hviler på en hovedpude. Under hovedpuden ligger et bundt tulipaner og ovenfor hans hoved en blodig spadserestok. På gulvet i soveværelset ligger det mishandlede lig af husets Frue, Inger Margrethe Jacobsen, omgivet af blod. Hun er slået gentagne gange i ansigtet, og hendes krop er delvis dækket af en dyne. Over hende ligger endnu en spadserestok, og på radiatorhylden er Fru Jacobsens blodige øreringe, to pyntekamme og nogle stifttænder sirligt arrangeret ved siden af hinanden.

Louise Lindblad: I filmens verden bliver efterforskere ofte kaldt ud til mystiske gerningssteder, hvor mennesker er blevet dræbt som led i et eller andet religiøst eller magisk ritual. Det er utroligt sjældent, at de her ritualdrab sker i virkelighedens verden, men i Danmark har vi faktisk et, måske. Så har hun gået her, hvor jeg går nu? Den 20. februar 1948 bliver det pæne og ordentlige ægtepar, Hr. Og Fru Jacobsen, fundet brutalt myrdet i deres lejlighed på Frederiksberg i København. Der findes mange mystiske omstændigheder omkring mordet, og til trods for at der findes lige så mange teorier om, hvad der skete den dag i lejligheden på Peter Bangs vej 74, er sagen aldrig blevet opklaret. Jeg skal mødes med en af de civile, der har forsøgt at opklare sagen på egen hånd. Journalist og forfatter Peer Kaae.

Hej, pænt goddag. Dejligt du vil være med. Det er jeg meget glad for. Og han er så godt som sikker på, at han efter mere end tredive års privat efterforskning af sagen nu endelig har fundet

frem til morderen, der står bag Danmarks nok største mordgåde nogensinde. Du lytter til Obscuritas. Det vi skal nu, det er jo, at vi skal til at gå Fru Jacobsens sidste spadseretur, som begynder lige her.

Peer Kaae: Ja, den begynder lige her på Diakonissestiftelsen, en fantastisk bygning på Peter Bangs vej, som ligger på Frederiksberg, og vi står her i gården og kan kigge. Det er jo sådan en imponerende bygning, hvor der også er kobberspir og rød mursten og det bringer os jo helt tilbage til til 1948 den 19. Februar, hvor Fru Jacobsen er herinde bag de her mure. Hun er inde og besøge en niece, som ligger indlagt, og derfor ser vi jo så den gode side af Fru Jacobsen, for hun var et lidt splittet menneske, et meget spændende menneske, et facetteret menneske. Men den gode side af hende ser vi her, hvor hun er inde at besøge. Hun tog sig altid af dem, der havde det svært. Og her er hun altså oppe meget kort inden hun bliver myrdet. Og det er jo det, der gør det sådan lidt uhyggeligt, at hun var heroppe og besøg en niece, som hun også tog sig af. Hun havde endda været hende i Dørffers Konditori, der ligger lige bagved, hvor vi står, og købe en kage, som hun tog med. De pakkede denne her kage op af papiret og sad og spiste, og præcis klokken 5 minutter over 16 altså om eftermiddagen der siger hun til sin niece Ja, nu er klokken fire. Nu skal jeg hjem og lave mad til min mand, og så går hun jo så ud her og kommer ud på Peter Bangs Vej.

Louise Lindblad: Så klokken er sådan lidt over fire. Fru Jacobsen træder ud af en af de her døre her. Hvor skal hun så hen?

Peer Kaae: Ja, det er jo det, der er spændende. Hun har været oppe og handle lidt. Hun har købt. Ja, der kan man jo høre hvordan. Det er nærmest lyden, der også bringer os tilbage til den tid. Som jeg nævnte, så er der et kobberspir med en ret stor klokke, som vi kan høre, som sikkert også har ringet klokken fire dengang.

Louise Lindblad: Klokken er præcis 16 05, da Fru Jacobsen, Inger Margrethe, forlader hospitalet og nu skal til at gå de cirka otte hundrede meter hjem til lejligheden på Peter Bangs vej 74.

Peer Kaae: Det er sådan lidt, også for mig der stå her, som har interesseret sig så meget for sagen, det er, at Fru Jacobsen jo overhoved ikke har nogen som helst fornemmelse om, at hun går ind i den sidste halve time af sit liv.

Louise Lindblad: Det er jo Fru Jacobsens fodspor, vi går i. Hvad er det for en kvinde, jeg skal forestille mig kommer gående her?

Peer Kaae: Det, der er enormt spændende ved Fru Jacobsen er, at hun er jo på en måde en meget gammeldags kvinde, men på en anden måde en meget moderne kvinde. Hun var jo den der femme fatale. Hun elskede at flirte med mændene til selskaber, og hun elskede jo at vise sine nylakeret negle og nærmest lade sine hænder gå bordet rundt, hvor de så. Hvor hun så kunne sige: "Har jeg dog ikke smukke hænder?" Og hun nød at løfte op i nederdelen, når hun når de

holdt fest. Og sådan som mændene kikkede på hendes ben. Og som hun sagde har jeg ikke flotte raceben og sådan nogle ting, og der kan man jo sige det ligger jo meget anderledes end den måde hun egentlig lever sit liv for det er meget småborgerligt og almindeligt og sådan, men på en eller anden måde, så tror jeg også Vilhelm, som var denne her, altså hendes manden Vilhelm Jacobsen, som var denne her meget kedelige... Den tavse dansker, der stort set aldrig rigtig sagde noget af interesse eller gjorde noget. Hvis det gik rigtig hårdt for sig, så sad han lige herovre i Windsor Bio på række 19 og så en cowboyfilm. Men så gik det altså også rigtig, rigtig... Han var en dødkedelig mand, og det var hun ikke. Så på en eller anden måde tror jeg, det var det, der var omdrejningspunktet. Og hun var den der. Der var ligefrem en i rapporterne, der beskriver hende som en kvinde med en magnetisk, erotisk udstråling. Og så var hun en flot kvinde.

Louise Lindblad: Så hvordan ser hun ud, og hvordan ser hun ud, når hun kommer gående her den 19. februar?

Peer Kaae: Hun er elegant klædt. Hun er iført en spadseredragt. Når hun gik ud på gaden, så var det hendes lille modefremviser.

Louise Lindblad: Skal vi gå lidt længere derved af? Alt, hvad ægteparret Jacobsen gør, er fint og i takt og tone med tidens højere sociale lag. 53 årige Inger er hjemmegående, og 55 årige Vilhelm arbejder som kontorchef i tøj magasinet English House, hvor han i øvrigt stadig befinder sig. Her lidt over fire om eftermiddagen og omkring klokken 16:20 bliver Hr. Jacobsen set tale i telefon med en ukendt person. Hvem kan det være, han ringer til? Er han ude i noget snavs? Eller ringer han bare hjem til hustruen Inger for at fortælle, hvornår han er hjemme til aftensmad? Inger og Vilhelm, de har jo hushjælp, Asta Hansen og jeg går ud fra her lidt over fire, der er hun gået hjem for i dag?

Peer Kaae: Hun kom hver dag klokken otte og gik hjem klokken 13, og det har hun gjort i seks år. Og det gjorde hun også denne dag.

Louise Lindblad: Men Asta, hun kommer jo tilbage igen i morgen tidlig den 20. februar.

Peer Kaae: Helt centralt. Helt centralt kommer Asta tilbage. Der findes et enkelt billede af hende, taget den dag, hvor man kan se chokket i hendes øjne.

Louise Lindblad: Det er hushjælpen Asta Hansen, der finder det myrdede ægtepar næste morgen, den tyvende februar 1948. Hun finder først Vilhelm Jacobsen på herreværelset, så Inger Margrethe Jacobsen i soveværelset. Det, Asta er vidne til, er et gerningssted, som på alle måder ser forkert og unaturligt og virkelig mystisk ud. De her to spadserestokke, stifttænderne. Synet får hende til at storme ud af lejligheden.

Peer Kaae: Og så skrider hun så højt, så hun vækker hele opgangen ude på Peter Bangs Vej og løber ud af lejligheden, over til genboen, der hedder Eggerskrau, en meget fin dame, apotekerfrue Eggerskrav. Hun kommer ud, og så kan hun slet ikke sige noget. Altså hendes hals... og så siger hun: "De ligger derinde og er døde", får hun fremstammet. Og så siger Eggerskrau, "sikke noget sludder, lille frue, nu skal jeg gå ind og se", og så går hun ind. Hun tror ikke på det og kommer tilbage helt hvid i hovedet, fordi det var jo rigtigt, de lå der inde og var døde, og så var klokken blevet 18 minutter over 8, der hvor de så ringer til til Howitzvej politistation, som ligger her oppe bagved, og hvor så Villy Lütken Larsen bliver den betjent, der bliver sendt ud sammen med tre bevæbnede ordensbetjente. Så det er det, der sker lige præcis dér. Om morgenen.

Louise Lindblad: Efter at Frederiksberg Politi har fundet ægteparret, bliver tre betjente placeret foran hoveddøren, så ingen uvedkommende kan komme ind. Men flere får alligevel adgang til gerningsstedet. Blandt andre ægteparrets nære ven Erik Ramdal. Ramdal har taget sin lille røde bil og kørt de få kilometer fra sin arbejdsplads til Peter Bangsvej nummer 74 lige så snart han har fået beskeden om drabene. Ordenspolitiet lukker ham ind, og sammen med politimesteren går han rundt i stuerne. Her ser han sine venner, der ligger på gulvet med knuste kranier. Politimesteren hiver Ramdal til side. Han bliver spurgt ind til, hvad han tænker, og Ramdal svarer, at især én ting undrer ham. De to spadserestokke.

Peer Kaae: Man går jo meget op i de der stokke. Man finder ud af via Ramdal. Man får det aldrig rigtig... Der er nogen, der har lagt stokke ved døde får, ved den polsk-tjekkiske grænse. Sådan noget mytisk, og det undersøger man meget. Man undersøger meget, om der har været. Man har eksperter i øvrigt fra Nationalmuseet inde, som skal fortælle, om der er noget med de her stokke. Kan det være et eller andet mytologisk noget, der har noget bund i fortiden? Kan det have noget til sekter at gøre eller andre, og man har alle mulige inde for at prøve at komme til bunds i. Og man troede også dengang, at de er slået med stokken, altså i noget rituelt med stokken, og der er så blod på indersiden af stokken, så det mener jeg ikke helt kan være tilfældet. Men og på det tidspunkt går rygterne jo også om, at der ligger korslagte stokke over Jacobsens lig, som jo formentlig kommer fra Ramdal, eller en journalist simpelthen blander om på det, og det har man jo så skrevet af igennem alle årene. Men når man kigger på billederne fra dengang, så var det en stok ved hver lig.

Louise Lindblad: Ramdal er sikker på at stokkene må have en betydning. Stokken, der er placeret lige over Hr. Jacobsens hovede, havde tilhørt Ingers afdøde far, og den, der er placeret ovenpå Inger havde tilhørt hendes mor. Vidste morderen det? De to spadserestokke giver hurtigt den bestialske sag et navn i offentligheden. Stokke-mordene. Vilhelm er blevet slået ihjel efter Fru Jacobsen.

Peer Kaae: Lige praksis, og det er det, som mange ikke forstår ved dobbeltmordet på Peter Bangsvej. Og jeg er faktisk heller ikke sikker på, at politiet forstår det dengang. Fordi det, vi har at gøre med, og det er derfor, det er så pokkers svært at komme til bunds i det. Vi har at gøre med, at fru Jacobsen er slået ihjel først, og det er det, vi kalder et affektdrab. Og efter fru Jacobsen er slået ihjel, planlægger morderen at slå Jacobsen ihjel for at slippe af sted med det. Så vi har et affektdrab efterfulgt af et planlagt drab inden for en time på to ægtefæller. Og det er her, alle

teorier stort set kommer til kort, for det må være hende, der har et eller andet, der gør, at morderen slår til, og det er, hvor der er det, der er utroligt spændende med drabet på fru Jacobsen. Det er, at hun er slået ned bagfra. Det vil sige, at hun vender ryggen til morderen. Hun tror, hun har ham i sin hule hånd. Hun vender ryggen til ham og går nogle skridt.

Louise Lindblad: Kan hun ikke løbe væk fra ham.

Peer Kaae: Så vil hun nok løbe mod udgangen. Hun går ind i den anden stue, så hun går imod, og det er det jeg mener, som er meget vigtigt. Hun går mod telefonen, hvor telefonen står. Det tog mig mange år, og pludselig får kombinationen af det der. Men det gør hun, og så springer morderen efter hende, griber lampen, der står på et sybord og slår hende ned bagfra, og han slår så hårdt, så hendes stiftand ryger ud af munden, og så vil du sige, så bliver den nok fundet på gulvet, men det gør den ikke, fordi her kommer noget af det, der er mærkeligt. Morderen samler stifterne op. Han piller hendes øreringe ud af ørerne og hendes pyntekamme ud af håret og lægger det på radiator hylden, hvor der står nogle porcelænsfigurer som tilskuere til det her. Og hvorfor tager han sig tid til at gøre det? Og hvorfor lægger han det dér op? Jeg har ikke forklaringen på det, det er ret mærkeligt.

Louise Lindblad: Der findes virkelig mange teorier om, hvorfor ægteparret blev dræbt. Flere end jeg kan nå at nævne her. Mange har i tidens løb ligesom Peer Kaae forsøgt at opklare mordet. Det er som om der er noget ved det her dobbeltmord og det mystiske iscenesatte gerningssted der er for alle til at famle i blinde og finde sig selv på vildspor efter vildspor. Ikke mindst politiet. I ugerne efter mordet forfølger de en masse spor, der går i forskellige retninger.

Peer Kaae: De kan ikke finde noget reelt motiv. Der ligger en check, som peger i retning af et økonomisk motiv. En meget, meget stor check på 200.000 nutidskroner eller noget i den retning, som morderen nærmest peger på. Det er faktisk noget af det, som jeg har brugt rigtig, rigtig meget tid på. På at finde ud af de tanker, som morderen tænker oppe i lejligheden.

Louise Lindblad: Hvem var den første, du troede var gerningspersonen?

Peer Kaae: Helt klart Geisler og Lyhne. Altså, at det var noget med krigen... Ligesom alle andre.

Louise Lindblad: Dobbeltmordets mest kendte teorier går på, at Hr. Jacobsen måske var med til at producere uniformer for tyskerne. En af modstandsbevægelsens berygtede bødler, Geisler, kom hurtigt i spil som mulig gerningsmand. Blandt andet fordi han sammen med makkeren Lyhne under krigen få år tidligere havde likvideret den grønthandler, der havde forretning i stueetagen lige under ægteparret Jacobsens lejlighed.

Peer Kaae: De der ting, han gør. Er jo dem, vi skal kigge på helt ned i den mindste detalje. FBI sagde til mig. Jo længere han bliver på gerningsstedet, jo tættere bor han på. Det er deres helt store grundregel, og det er jo enormt spændende, fordi han er der jo i timer. Efter mordet, så da jeg...

Louise Lindblad: Hvis det er rigtigt, så bor han her i nærheden.

Peer Kaae: Så bor han lige her i nærheden.

Louise Lindblad: Der er ingen direkte øjenvidner i sagen, men der er flere øre-vidner. Hen mod klokken 18, klirrer lysekronen i stuelejligheden voldsomt af et kraftigt bump fra Jacobsens lejlighed, og hen mod midnat hører underboen tunge, slæbende skridt. Lidt efter hører hun, at der bliver tappet en hel del vand fra køkkenet og igen klokken et om natten vandrer en person stadig rundt oppe i lejligheden. Så sent som mellem klokken fire og halv fem hører genboen en lyd, som om et møbel bliver væltet. Gerningsmanden har altså formentlig brugt det meste af natten på tredje sal, men ingen ser ham. Og dog... For der er lige grønthandleren i stueetagen. Altså den nye grønthandler, som har overtaget butikken efter ham, der blev likvideret af Geisler og Lyhne. Han fortæller, at han, da han låser sig ind i butikken for at hente dagens omsætning klokken 23:30, lægger mærke til et stort dollargrin parkeret cirka 15 meter væk. Og det undrer ham. For der findes ikke mange af de her amerikanske luksusbiler i 1948.

Peer Kaae: Altså, jeg har jo i gåseøjne en beundring for det, han gør, fordi ingen har gennemskuet ham. Så han har altså, jeg ved ikke, at han har en ligefrem en okkult, men han har jo en hjerne, som er iskold, kynisk og klar efter at have begået formentlig de to eneste mord, han har begået i sit liv. Så han har jo et eller andet, som meget få mennesker har.

Louise Lindblad: Han er styret af en eller anden kraft, der næsten kan virke ikke-menneskelig.

Peer Kaae: Lige præcis, og det er det jeg vil ind på. Lige præcis, du rammer det, og det har jeg jo tænkt meget over. Hvordan kan han eksempelvis lave det, han laver med checken uden at ryste på hånden? Hvordan kan han gå rundt oppe mellem de der lig i så mange timer og gøre rent, vaske ned, tappe vand og gå rundt i lejligheden? Det må kræve en nærmest overmenneskelig kraft. Selvfølgelig, han også nødt til det, fordi for at slippe afsted med det. Men han kunne have ladet vær. Han kunne bare have løbet i første omgang, ikke? Men han vender tilbage og har nøglen til øh... Vilhelm Jacobsens nøgler og låser sig ind igen. Og det, alene det, mener jeg jo er ligesom at opsøge, ja, opsøger noget, som er grænseoverskridende for et menneske.

Louise Lindblad: Den 10. marts 1942 løber et tip ind. En mand, der præsenterer sig selv som Jakob, beder politiet kigge nærmere på en mand ved navn Henrik Kjeldsen. Da politiet opsøger Kjeldsen, viser det sig, at han er rejst til udlandet uden at fortælle sin hustru, hvor han er rejst hen, og han kommer derfor meget hurtigt øverst på listen over mistænkte. Ni dage senere, den 19.

marts, får politiet endnu et tip fra mere alternativ kant. Det er den kendte åndefotograf Svend Türck, som ringer og fortæller om hans gode veninde, spåkone Gudny Westfjord, som er en af tidens mest kendte clairvoyanter. Politiet er naturligt nok skeptiske, men det er kun indtil de hører detaljerne. Fotografen fortæller, at den berømte spåkone ikke har sovet hele den foregående nat. I stedet har hun sat sig i sin stue og fundet sytøjet frem. Under håndarbejdet får hun et syn. Hun ser, hvordan Vilhelm har begge øjne slået ud og øverste del af næseryggen slået ind. Vilhelm er sågar selv kommet til hende i synet og har fortalt, at de har skåret hans pulsåre over tre timer efter de slog ham ihjel, og at det var Kjeldsen, der gjorde det. Efterforskerne sidder tilbage, fuldstændig målløse. For ikke alene har spåkone lige detaljeret beskrevet ligene, hun nævner også navnet på en af politiets hovedmistænkte.

Peer Kaae: Man gør endda det, at man inviterer Westfjord op i lejligheden. Og hvis nogen kan huske det billede, hvor Jacobsen ligger myrdet på gulvet, så ligger der et stoleben ved siden af den medaljonstol, som bliver knust, og så giver man hende det ben, der stadig blod på. Og så sidder hun op i lejligheden og så går hun i trance. Og så siger hun Det var Sell. Det var Sell, der gjorde det.

Louise Lindblad: Ok jeg ved godt, at det lige nu fyger rundt i luften med forskellige navne på mulige mordere. Med Sell mener Gudny Westfjord Andreas Heinrich Sell, og ham udpeger hun nu som Kjeldsens partner in crime.

Peer Kaae: Så hun udpeger altså en morder. Man tager det ekstremt alvorligt, og der er en hel efterforskningsgren, som bliver kørt af Roland Olsen inde fra Københavns Politi, som kører på ham der Sell, som man finder. Og ja, det er en som Westfjord har kendt... svigermor ude ved Istedgade, det er en meget lang, kompliceret historie. Men, men, men, den dag i dag er der stadigvæk folk, der følger det spor og tror på det i rigtigt spor.

Louise Lindblad: Spåkonen Gudny Westfjord udpeger ikke bare to mordere. Hun fortæller os, at hun kender fru Jacobsen særdeles godt. Faktisk er fru Jacobsen en af hendes klienter.

Peer Kaae: Og Gudny Westfjord fortæller denne her historie om af fru Jacobsen, om eftermiddagen, ja, så gik hun hjemme fra denne her lejlighed med hele det småborgerlige parnas, som jeg har beskrevet. Og så gik hun altså ud af Peter Bangs Vej og ud til Viktoriagade og ned i denne kælder og besøgte Gudny Westfjord, som på det tidspunkt var landets fremmeste clairvoyant. Hun kunne i kaffegrumsset, og med tarotkortene kunne hun kigge ind i fremtiden, og fru Jacobsen sidder dernede og spørger, og hun sidder og fortæller, og hun sidder og. Og der var jo det, at hr. Og fru Jacobsen havde ikke fået børn, og det havde de ikke, fordi fru Jacobsen havde haft en graviditet i 1922, som gik galt, som gjorde, at hun ikke kunne få børn. Det var en sorg for ægteparret. Og nu sidder hun nede hos Gudny Westfjord og fortæller, at hendes mand, han er tung, træt og tyk, og der sker ikke så meget mere derhjemme. Han falder i søvn under avisen om aftenen og sådan noget, men nu har hun så mødt en ny mand, som var væsentlig yngre end hende, og han var kun de der 38 år cirka. Og han var lige blevet skilt, og han havde en lille pige,

som han havde fået forældremyndigheden over. Og denne lille pige var fru Jacobsen meget fascineret af, og hun siger, "Må Gud give at den lille pige bliver min."

Louise Lindblad: Okay. Hold nu godt fast. Der er mange tråde i efterforskningen, og nu åbnes et helt nyt spor. Elsker-sporet. Flere vidner, herunder Gudny Westfjord får billedet af det her pæne, ordentlige Frederiksbergægtepar til at krakelere. Hr. Jacobsen interesserede sig tilsyneladende kun for sit arbejde og hestesport. Fru Jacobsen, kvinden med den her magnetiske erotiske udstråling, havde måske brug for noget mere. Så måske er gerningsmanden fru Jacobsens elsker.

Peer Kaae: Altså vi har jo dybest set kun to motiver til drab af denne slags. Det er sex eller penge, eller manglen på samme. Så det her er sex-motivet, og der kommer jo pludselig nogle facetter frem for denne her spåkone. Da jeg digitaliserer sagen, når jeg frem til, at der er intet, der peger på, at spåkone har haft besøg. Hun har aldrig talt om fru Jacobsen før efter mordet. Der er ingen, der nogen sinde har set fru Jacobsen nede hos Westfjord. Hun rammer nogle ting, der er rigtige, det må jeg indrømme, og det... Hvordan hun gør det, kan jeg ikke forklare. Men jeg kan love for, at politiet bruger nogle ressourcer på at komme til bunds i det her.

Louise Lindblad: Ramsdal, som du måske husker, ægteparrets nære ven og en af de første på gerningsstedet bliver her blandt andre udpeget som hovedmistænkt. Per Kaae, har også i mange år fulgt Ramsdal sporet, men en dag gjorde han en opdagelse i arkiverne, som fik ham til at forlade det.

Peer Kaae: Det, der så er mærkeligt, er, at fru Jacobsen har en lille lommebog, og da jeg åbner den lommebog, finder jeg et telefonnummer bagerst skrevet på hovedet. Og det er til en 38 årig mand, som lige er blevet skilt, som kender hr. Jacobsen, og som har fået forældremyndigheden over en lille pige. Så det er jo et fuldstændigt mærkeligt tilfælde, som er svært at forklare.

Louise Lindblad: Du finder et telefonnummer? Politiet må vel også have fundet det telefonnummer?

Peer Kaae: Ja, det har de også. Og politiet har så sandelig også afhørt denne mand, men kun en enkelt gang, for så ryger de ind i og gør noget, som de ikke må. De stjæler nemlig et billede hjemme i hans lejlighed for at vise det til spåkonen, for hun påstår, at hun har set elskeren og det de bryder ind i hans lejlighed, det må politiet ikke. Det er en ulovlig ransagning, og de viser det til spåkonen og hun siger Gud hjælpe mig, og her må jeg altså også lige bide mig selv i tungen, for hun rammer det rigtige forbogstav på, hvad han hedder. Og det er jo meget én ud af 28, ikke? Så der må I også lige give mig lidt igen, for det er altså spændende. Og det er jo en spændende historie. Og det der sker er at at det her billede bliver en katastrofe, fordi det gør, at vi kun har den ene afhøring af ham jeg kalder straks fordi efter den ulovlige ransagning, så kan de ikke røre ham, fordi uanset hvad de finder ud af, så kan det ikke bruges i retten, så han bliver aldrig nogen sinde, det er faktisk mere alvorligt end man lige tror. Det var den tidligere politichef Schüter, da han. Han

gik altid til grænsen, og her går han altså over grænsen, og det gør, at Hr. X bliver fredet... Så vi kommer aldrig rigtig til bunds i hans forklaring.

Louise Lindblad: Hr. X har i mange år været hovedpersonen i Per Kaas teori om dobbeltmordet. Peer Kaae har været bundet af arkivlovens regler, så han bruger ikke hans rigtige navn. Men Hr. X er tilsyneladende en af hr. Jacobsens arbejdsforbindelser.

Peer Kaae: Nu er vi nået frem til nummer 74 og kigger op, deroppe i...

Louise Lindblad: Hvad er det for en lejlighed?

Peer Kaae: Ja, det er så den der oppe til venstre, hvor du kan se den buer lige der. Det hedder jo til højre, men men det der et det sjove, det er at lejligheden ligger jo til venstre fra, fordi trappen går den anden vej rundt.

Louise Lindblad: Der er flere ting, der gør ham mistænkelig. Kan du for eksempel huske den her bil, som grønthandleren i stueetagen lagde mærke til?

Peer Kaae: Du kan jo stadigvæk se, at murstenene viser, at der er en dør ved siden af. Her lå ismejeriet, og der lå torvehallen, som var grønthandleren.

Louise Lindblad: Gæt hvem der ejede netop et dollargrin, en Ford V8. Det gjorde Hr. X. Det er jo nu, at fru Jacobsen træder ind af hoveddøren eller gadedøren der. I mit hoved giver det mening, at hr. X er morderen. Problemet er bare, at det er gået op for Peer Kaae, at han måske igen har taget grueligt fejl. Peer, du har brugt 30 år på at jage svaret, har du fundet svaret?

Peer Kaae: Det vil jeg mene, jeg har nu. Og det, der er vigtigt at sige her, er, at jeg tog fejl. Jeg har taget fejl mange gange, men jeg er ret sikker på, at jeg får stillet det spørgsmål inde på politigården, hvor man overvejer at lave dna. Det er jo det, man nu har gjort med for eksempel den Hanne With-sag. Det vil man også gøre med Peter Bangsvej. Så kaldte man mig ind, fordi jeg fortalte om, fordi jeg kunne det hele i hovedet. Og så stiller betjenten mig, Svend Foldager, det bedste spørgsmål, jeg nogensinde har fået. Hvorfor er der ingen, der ser morderen? Han er der i så mange timer, hvorfor er der ingen der ser ham? Og der går jeg ned og sidder og får en fadøl bagefter og tænker Det er fandme rigtigt, hvorfor der ingen der ser ham. Og så vender jeg den om. Og så tænker jeg hvad nu hvis der var en, der så ham, men han var i bygningen. Så har vi hele forklaringen. Kan du se det? Det var den lille, og det er det, der er med gamle kriminalsager. Den eneste grund til, de ikke er løst, er fordi vi ikke har stillet det rigtige spørgsmål. Det rigtige spørgsmål, det får jeg der.

Louise Lindblad: Hvis nu du skal tage mig i hånden her og prøve at sætte scenen for mig ifølge din teori, hvad er det så, der sker?

Peer Kaae: Ifølge min teori, så har Jacobsen spillet ude på travbanen i sommeren '47, hvor han sit livs største gevinst. Den er på 1700 kroner, og han har spillet gennem bookmaker. Det var arrangeret dengang på trav- og galopbanen - det var en stor svindel butik. Og hvad politiet ikke finder ud af, men er meget tæt på at finde ud af, det er at grønthandleren derinde i Torvehallerne, som er der, da fru Jacobsen kommer, er bookmaker. Og de er lige ved at finde ud af det, da de nedlægger efterforskningen. Det sidste notat handler om, at han kender en bookmaker. De når ikke at koble, at han er bookmaker på det tidspunkt, så grønthandleren dernede er bookmaker. Jeg troede først, han kunne være elskereren, der er løbet op ad bagtrappen og alt det der, Men han er bookmaker. Det forklarer checken, man har fundet. Checken er på 8.500. Hvis nu han bare satte et nul på, så var den i virkeligheden på 850, som er præcis det halve af den gevinst, som Jacobsen har fundet i sommeren '47, som han så skylder bookmakeren. Så han er blevet presset af denne bookmaker til at betale. Jacobsen har ikke ville betale, han ikke mente, det var retfærdigt. Der har været et pres mod ham for denne bookmaker, der var benhård, og den dag må Jacobsen krybe til korset og sige, at jeg bliver nødt til at betale de 850 kroner for at slippe ud af det.

Peer Kaae: Så har han ringet hjem til fru Jacobsen og siger: "Ved du hvad, grønthandler han kommer lige op, og jeg bliver nødt til at betale de penge, for jeg må ud af det her. Jeg kan ikke... Jeg kan ikke holde til det mere, og hun siger: "De skal du da ikke betale. Han er jo en svindler, og han er en bookmaker. Han har snydt dig og alt muligt", og så kommer han op, og så sidder han, og så siger fru Jacobsen til ham: "Ved du hvad, du er en svindler, du er en bookmaker og alt muligt". Og så vender hun sig om at går hen mod telefonen for at ringe enten til politiet eller efter nogen. Og der er, da han bliver nødt til, fordi lidt senere kommer politiet efter ham og hans firma, og hans kammerat kommer i fængsel og får en bøde på 15.000, som er den største i danmarkshistorien for bookmakerne. Og det, der sker, er, at lige efter dobbeltmordet flygter han ud af landet til Canada og til Argentina. Hvorfor gør han det? Sælger sin grønthandel, som har et overskud på 200.000. Hvorfor skulle han sælge det? Han har lige købt den, og han forsvinder ud af landet, og kommer aldrig til Danmark igen.

Louise Lindblad: Okay, jeg ved godt, at det går meget stærkt her. Husk på, at Per Kaae har alle detaljer og mellemregninger i hovedet, og dem får vi på ingen måde plads til her. Men sagen er, at da Corona lukkede landet ned, satte Per K. sig for at digitalisere sagen, og det efterlod ifølge ham selv alvorlige huller i hans teori om hr. X som gerningsmand. For eksempel kan han ikke placere hr. X hos hverken spåkone Gudny Westfjord eller som Ingers elsker, og så er der en detalje, som Per Kaae hæfter sig ved. Fru Jacobsen når at skifte tøj, da hun kommer hjem fra sin spadseretur, fra sit pæne tøj til noget gammelt hjemme kluns og en uldtrøje. Ville hun gøre det, hvis hun vidste, at hendes elsker var på vej? Måske, Måske ikke. Jeg tænker, kunne han ikke være kommet uanmeldt? Vi aner det dybest set ikke. Så du tror, at motivet er penge og ikke sex?

Peer Kaae: Fuldstændig. De to mennesker elsker hinanden, og fru Jacobsen ville ikke have, at Jacob [Vilhelm] skulle betale de penge til den sjuft dernede, for han var jo en svindler. Han var... Politiet var jo lige i hælene på ham, og hun havde jo magten den dag til at få ham i fængsel. Det

skal man ikke glemme. Hun havde magten, og det er det, vi har ledt efter i alle de år... I alle de år, jeg har beskæftiget mig... har jeg ledt efter... Det er fru Jacobsen, der bliver slået ihjel. Hvad? Hvor er det, hun har..? Hvad skal man sige, får psykopaten i lommen på det sekund, hvor hun vender ryggen til? Det forklares her. Og lige pludselig giver hele dobbeltmordet mening.

Louise Lindblad: En del af mig kan ikke lade vær med at blive en lille smule skuffet. Kan det virkelig være så simpelt? Her gik jeg og labbede alle de mystiske detaljer i mig, og på en eller anden kynisk måde håbede jeg nok på, at morderen ville vise sig at være en eller anden kultleder eller en hemmelig elsker fra fru Jacobsens okkulte kredse. Og så er det måske bare i virkeligheden en grønthandler i stueetagen, som lykkedes med at vildlede en hel efterforskning med plantede spor. Måske var sporene ikke engang plantet. Ifølge Peer Kaae kan meget af det okkulte det mystiske i sagen forklares. Tulipanerne under hovedpuden kan være væltet på gulvet, da Jacobsen blev slået ned og tilfældigt endt der. Hverken Inger eller Vilhelm døde af de første slag mod hovedet. Morderen har efterfølgende stranguleret dem med håndklæder. Og måske er stokkene bare blevet brugt til at løfte deres hoveder og stramme håndklæder til. Måske har der aldrig nogensinde været nogen rituelle, magiske eller okkulte kræfter på spil. I lejligheden på tredje sal. Måske handler det hele bare om noget så dødssygt som penge. Men der er stadig en detalje, der nager mig, og den giver mig på samme tid lidt af gnisten tilbage i øjnene. For hvad med fru Jacobsens stifttænder, pyntekam og øreringen, der sirligt blev arrangeret på radiatorhylden?

Peer Kaae: Louise der er altid noget, ved sådan nogle drab her, vi ikke forstår. Og det er jo også derfor, der er nogen, der lægger meget i sådan nogle ting. Men der er altså noget, vi ikke forstår.

Poul Grinder-Hansen: Du har lyttet til mysteriet om Stokkemordene, også kendt som Dobbeltmordet på Peter Bangs Vej. Hvem dræbte ægteparret Jacobsen? Det spørgsmål står tilbage og bliver nok aldrig endegyldigt besvaret. Måske var det grønthandler og bookmaker Harald Agergaard, som fru Jacobsen åbnede døren for den eftermiddag. Måske var det Hr. X, eller Ramdal eller en af de to herrer fra spåkonens syn. Mystikken lever videre. Præcis på dagen, ti år efter ægteparrets begravelse, blev der på deres grav på Vestre Kirkegård lagt et stykke kød med en afskåret blomst stukket i. Kan det være en tilfældighed?

Louise Lindblad: Obscuritas er produceret af Louise Lindblad for Vores Tid. Redaktør er Troels Donnerborg.

Speaker1: Du har lyttet til en podcast fra Nationalmuseets mediehus Vores Tid. Følg os på Facebook og Instagram, så får du fascinerende historier og nyt om episoder fra vores mange podcasts.

Vores Tid – Nationalmuseets Mediehus

Obscuritas 6:5 Dobbeltmordet på Peter Bangs Vej

Produceret af Louise Lindblad for Vores Tid